Kiirabi kvaliteet

Ago Kõrgvee
Tartu Kiirabi

Konverents „Kiirabi 2018“
25. mai 2018

Temaatika

- Kvaliteet on teenuse omadus, laad, headus ja **täpne vastavus otstarbele, vajadustele ja nõudmistele.**

- Kvaliteedijuhtimise aluseks on süstemaatiline planeerimine, mis on osa **pidevast süsteemi ülevaatusest ja parendamisest.**

- **Kvaliteedi planeerimise** aluseks on selgelt defineeritud ootustel teenusele ja nägemused ettevõtte eesmärkidest ning nende teostamiseks vajaminevatest ressurssidest.

Kvaliteedisüsteem

Kliendi vajadused ja ootused

- kindlustunne, et organisatsioon on suuteline hoidma vajalikku kvaliteeti

Organisatsiooni vajadused ja huvid

- optimaalsete kulutustega saavutada ja säilitada soovitud kvaliteet
  - tehnoloogiliste, aineliste ja inimressursside planeeritud ning tõhus kasutamine

Eesti Standardiamet

Kvaliteedijuhtimise süsteemne lähenemine

kvaliteedi kontroll

↓

kvaliteedi kinnitus

↓

kvaliteedi parandamine

- Ajalised ja sisulised mõõdikud, mis iseloomustavad tegevuse kvaliteeti ja sisu, mida teenuseosutaja pakub
- Mahtumine üldtunnustatud normidesse
- Vastavalt kvaliteedikontrollis leitud puudustele ja tehtud ettepanekutele

Kvaliteedi hindamine kiirabis

Ajalised mõõdikud

Meditsiinilised mõõdikud

Arvulised mõõdikud ehk statistika

Ajalised mõõdikud kiirabis

- **Reageerimisaeg (response time)** – aeg hetkest, mil kodanik helistas Häirekeskusesse, hetkeni, mil kiirabi jõudis abivajajani

REAGEERIMISAEG

Reageerimisaeg

- Eriti oluline **D** ja **C** prioriteediga kiirabikutsete korral
- Näitab ära piisava arvu kiirabibrigaadide olemasolu ning õige paiknemise abivajaja suhtes
- Näitab ka HK kutsetöötluse ajalist kvaliteeti

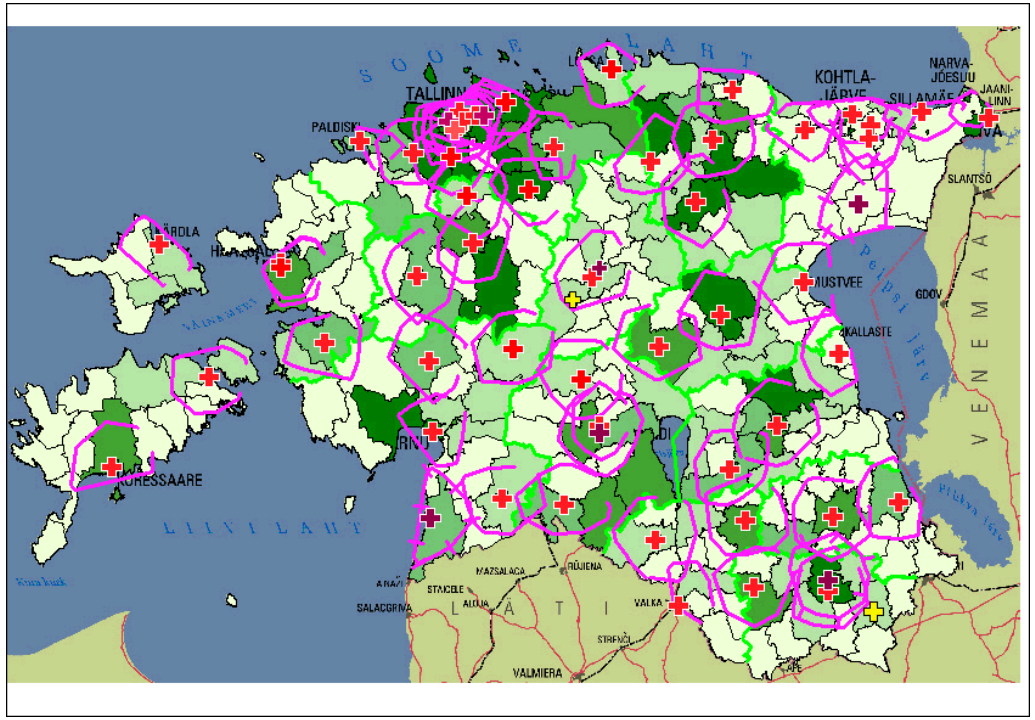

Kiirabibrigaadede 15-minuti tegevuspiirkond ja elanikkonna tihedus valdades

Aeg sündmuskohal

- Sündmuskohal kulutatud aeg on kriitiline seisundite korral, mille definitiivne abi seetõttu edasi lükkub ning võib patsiendile põhjustada pöördumatuid kahjusid
  - Müokardi infarkt
  - Ajuinfarkt

Reperfusioon lükkub edasi, südamelihas või ajukude hävib

Stroke : Time lost is brain lost

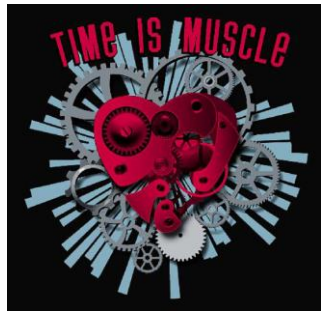

  - Raske trauma

Aeg jõudmiseks sündmuskohalt haiglasse

- Määrab ära nii kõikide erakorralise meditsiini haiglate paiknemine kui regionaal- ja keskhaiglate paiknemine Eestis

- Kiirabi kvaliteedi jaoks pigem surrogaat
  - Dilemma
    - **Kiireim haigla**
    - **Õigeim haigla**
      - et jätkuravi oleks efektiivne

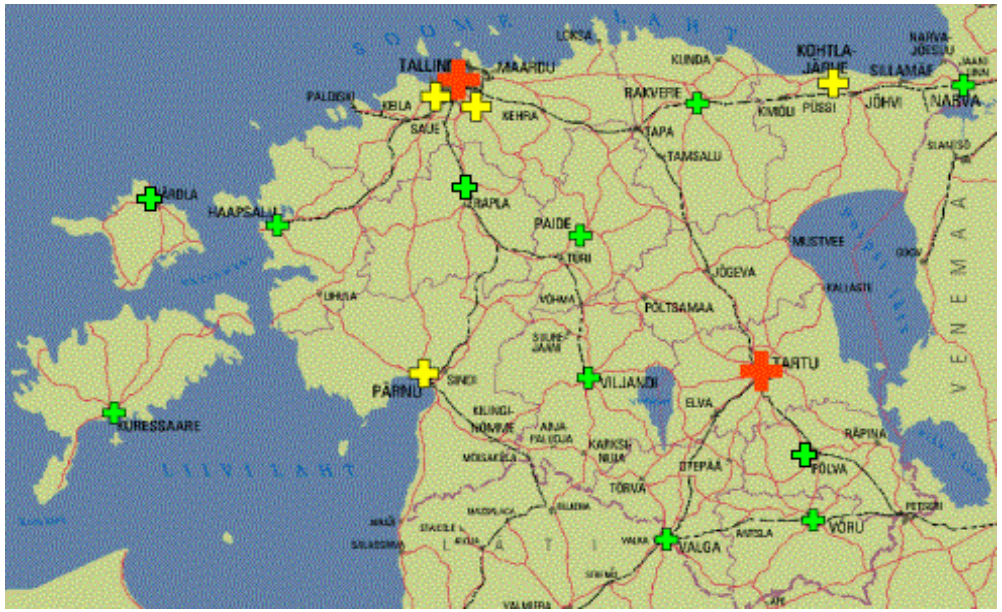

Ajalised mõõdikud

- Suhteliselt hästi mõõdetavad
- Probleemiks inimlikud vead ehk nupulevajutuse unustamine või tehnilised probleemid
  - Vajalik hälvete korral ülekontrollimine

Kliinilised kvaliteedi näitajad

Näitavad meditsiinilise teenuse tulemuslikkust

Hästi on hinnatavad standardiseeritud käsitlusega kliinilised probleemid

- <u>Müokardi infarkt</u>
  - EKG teostamine
  - Aspiriini manustamine, kui patsient seda ise pole võtnud
  - Hospitaliseerimine reperfusiooni teostavasse keskusesse

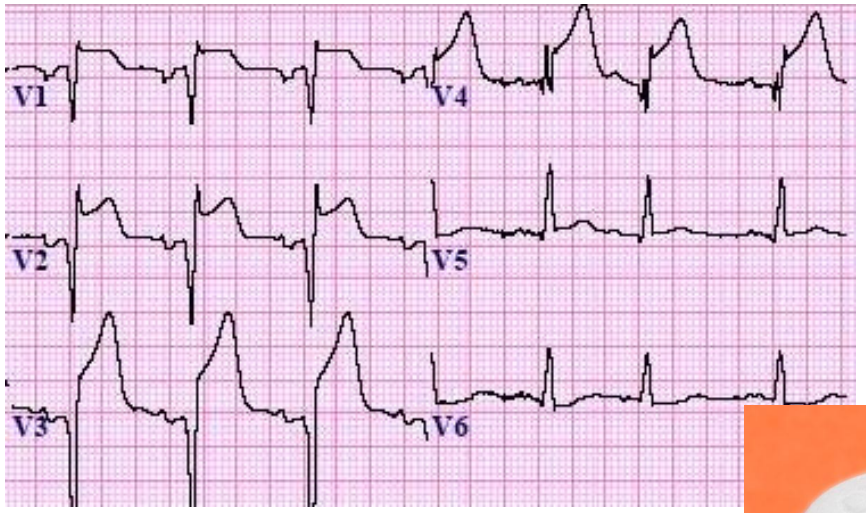

Kliinilised kvaliteedi näitajad

- <u>Insult</u>
  - Patsiendi käsitluseks kulunud aeg sündmuskohal
  - Haigla eelteavitus „trombolüüsi aknas“ oleva patsiendi korral

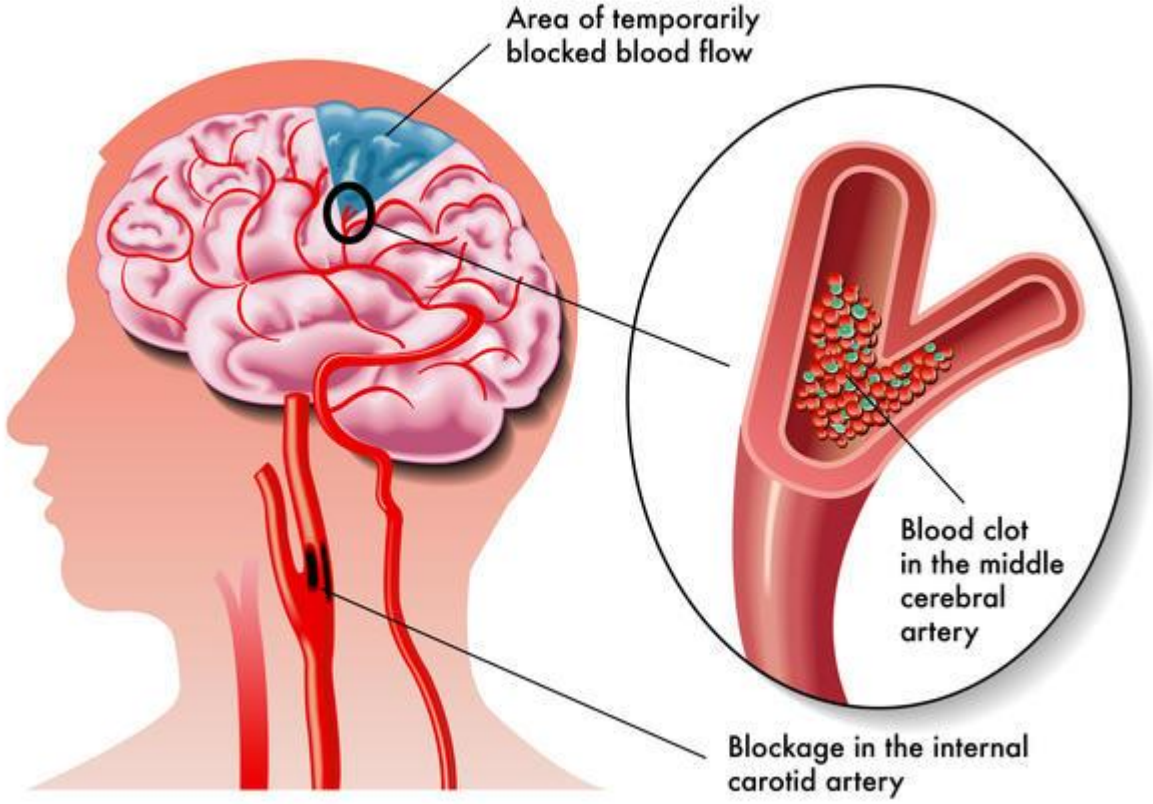

Kliinilised kvaliteedi näitajad

- <u>Elustamine – põhjalikemate andmete riiklik kogumine!</u>
  - Kiirabibrigaadi elustamiskatsete arv 100 000 elaniku kohta aastas
  - Spontaanse vereringe taastumiste arv

- <u>Raske trauma</u>
  - Aeg sündmuskohal ≤10 minuti
  - GKS ≤8 puhul hingamisteede kaitse
  - Hospitaliseerimine traumakeskusesse

Kliiniline kvaliteet

- Kiirabi vajab hädasti uusi/uuendatud **kiirabi tegevusjuhiseid** sagedamini esinevate sündroomide kohta

- Hiljutised, kus ka kiirabietepp sees
  - Sepsise ravijuhend
  - Kodade virvendusarütmia ravijuhend

Milleks on vaja ravijuhendit?

- Parandamaks tervishoiuteenuse kvaliteeti
- **Vähendamaks mittevajalike, ebaefektiivsete või isegi kahjulike toimingute hulka**
- Rakendamaks patsiendile ravi, mis on maksimaalse kasulikkusega, minimaalse riskiga ning optimaalse kuluga

A guide to the development, implementation and evaluation of clinical practice guidelines. NHMRC 1998

Andmed kiirabi kvaliteedi hindamiseks

- **Praegune e-kiirabisüsteem ei rahulda kiirabi vajadusi**
  - Andmekorje pole reaalajas, ajaliselt vale, kui ei paranda, ei pruugi olla objektiivne, andmete sisestamine võtab aega

- Kvaliteedi hindamise objektiivsuse tõstmiseks on vajalik, et kõik **digitaalselt mõõdetud tulemused automaatselt kajastuksid e-kiirabikaardil**, samuti oleks kiirabitöötajatel suur abi häältuvastussüsteemist.
  - Praegune süsteem jätab võimaluse nii ajalisteks kui numbrilisteks vigadeks.

- Automaatne andmete analüüs kvaliteedi hindamiseks

Andmed kiirabi kvaliteedi hindamiseks

- Kiirabibrigaad ei saa e-kiirabi kaudu visiidi järgselt infot patsiendi edasisest saatusest, mis oleks oluline komponent meditsiinilise kvaliteedi parandamisel.

E-kiirabi tehnilised võimalused

Peaksid tagama

- kiirabiressursi optimaalse ja efektiivse logistilise juhtimise
  - vajab lisaks ka targalt otsustavat inimressurssi!
    - Lähima kiirabibrigaadi saatmise kõrge prioriteediga kutsele
    - Kiirabi saatmine vaid siis, kui kiirabi on vajalik
    - Õige tasemega kiirabibrigaadi saatmine, kui on valikut

- võimaluse integreerida kiirabi tegevus kogu tervishoiusüsteemi toimimisega

Kvaliteedijuhtimine

- Igal töötajal peab olema võimalus oma töö tulemusi jooksvalt näha
- Asutuse kvaliteedi eest vastutajatele peavad olema jooksvalt nähtavad kogu asutuse kvaliteedimõõdikute tulemused
- Eesmärgiks **ühine teenuse kvaliteedi tõstmine,** mitte kellegi individuaalne maatasa tegemine

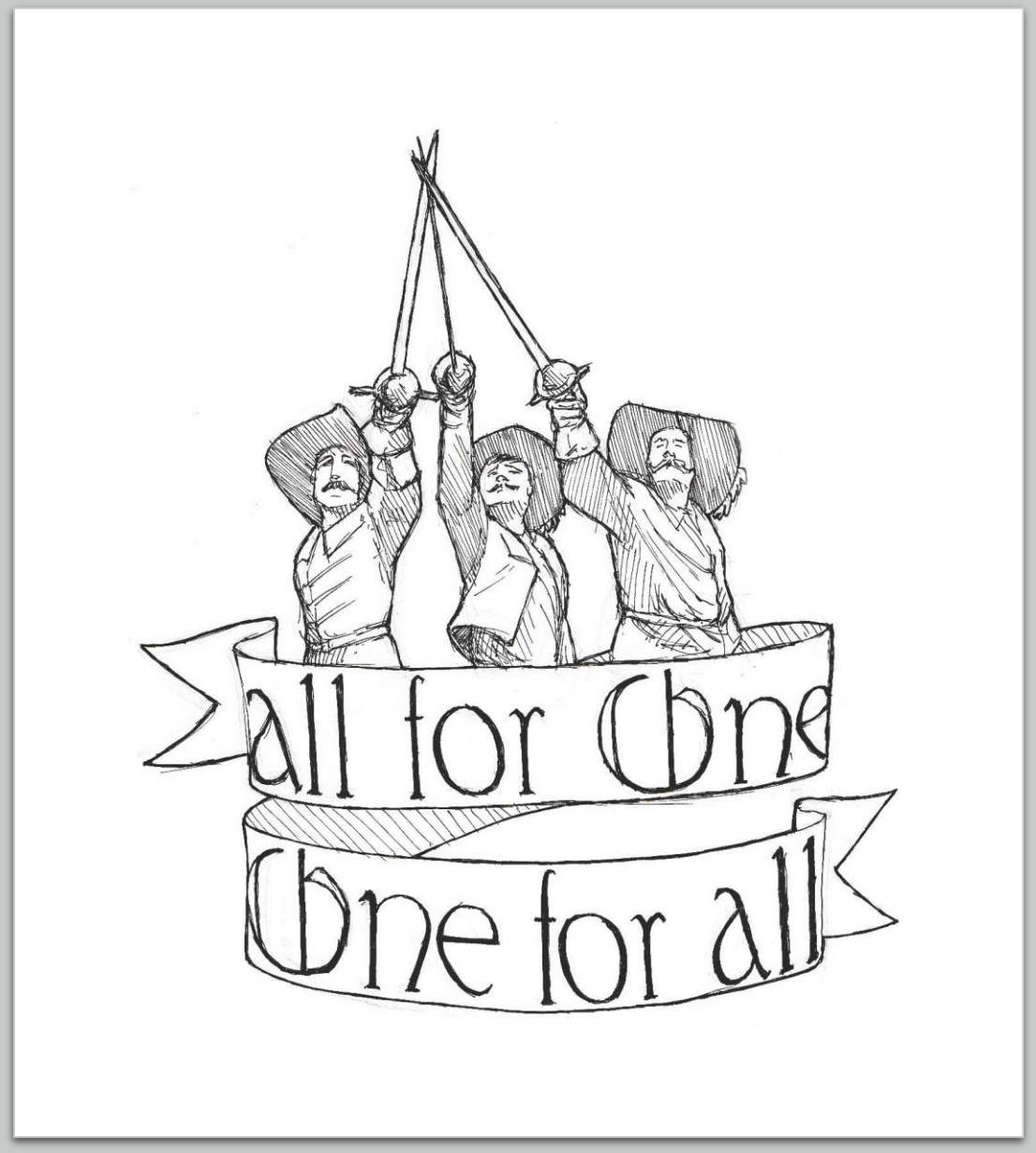

Kvaliteedijuhtimine

- Kiirabiasutused vajavad kvaliteedihindamise süsteemi, kus lisaks ajalistele ja meditsiinilistele mõõdikutele on ka **protsessi ning organisatsiooni töökorraldust ning juhtimist** hindavad mõõdikud
  - Rahulolukü sitlused töötajate ning klientide hulgas
  - Personali koolitatus, haridus
  - Täitmata töökohad jms

- Riigi kohus on kontrollida, kas kvaliteedi hindamine toimub järjepidevalt

Kokkuvõtteks

- Kvaliteedi hindamine on kiirabis väga oluline, kuna vaid sel moel on võimalik olla teadlik oma tasemest ning kvaliteeti parandada
- Kaasaja infoajastul peaks e-kiirabi süsteem suutma toetada kvaliteedi hindamist võimaldades kvaliteetselt andmeid koguda ning neid analüüsida
- Eesti kiirabi vajab usaldusväärset statistikat ning ühtlustatud kvaliteedikontrolli sisseviimist, et tagada kogu riigis hea kiirabiteenuse kvaliteet ning seda järjest parandada

TÄNAN KUULAMAST!